

MARY
KUBICA
Laatste leugen

Vertaling Karin Pijl

HarperCollins

Voor mijn vader en moeder,
Mijn grootste fans

Voor dit boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC™ ten behoeve van verantwoord bosbeheer.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam

Copyright © 2017 by Mary Kyrychenko
Oorspronkelijke titel: *Every Last Lie*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2018 HarperCollins Holland
Vertaling: Karin Pijl
Omslagontwerp: twelph.com
Foto auteur: Megan Bearder
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: CPI Books GmbH, Germany

ISBN 978 94 027 0101 2
ISBN 978 94 027 5519 0 (e-book)

NUR 305
Eerste druk mei 2018

Originele uitgave verschenen bij Harlequin Enterprises Limited, Toronto, Canada
Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met Harlequin Books SA
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises Limited
* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijk-nis met bestaande personen berust op toeval.

CLARA

Ze zeggen dat de dood altijd in drieën komt. Eerst stierf de man die tegenover mijn vader en moeder woonde, Mr. Baumgardner. Hij overleed op vierenzeventigjarige leeftijd aan prostaatkanker. En daarna mijn vroegere klasgenote van de middelbare school. Ze was nog maar achtentwintig, echtgenote en moeder, toen ze overleed aan longembolie – een bloedprop die in haar longen was geschoten.

En toen was Nick aan de beurt.

Ik zit op de bank wanneer de telefoon naast me begint te rinkelen. Nicks naam verschijnt op de display. Zijn vertrouwde stem aan de andere kant van de lijn klinkt zoals al die duizenden andere keren dat hij heeft gebeld. Maar deze keer is het anders, want dit is de laatste keer dat hij ooit zal bellen.

‘Hé,’ zegt Nick.

‘Hé.’

‘Hoe gaat het?’ vraagt hij.

‘Wel goed,’ antwoord ik.

‘Slaapt Felix?’

‘Yep,’ zeg ik. Zoals pasgeboren baby’s wel vaker doen: de hele nacht wakker, de hele dag slapen. Hij ligt in mijn armen, waardoor ik nauwelijks bewegingsruimte heb. Felix is vier dagen en drie uur oud. Over zeventien minuten is hij vier dagen en vier uur oud. De bevalling was lang en zwaar, zoals ze bijna allemaal zijn. Ondanks de ruggenprik had ik veel pijn. Met elke volgende bevalling schijnt het gemakkelijker te gaan, maar ik heb wel drie uur liggen persen. De geboorte van Maisie verliep snel en gemakkelijk, die van Felix was moeilijk.

‘Misschien moet je hem wakker maken,’ stelt Nick voor.

‘Hoe dan?’

Ik klink niet boos, maar vermoeid. Nick weet dit. Hij weet dat ik moe ben.

‘Geen idee,’ zegt hij. Ik hoor hem door de telefoon bijna zijn schouders ophalen. Ik zie zijn vermoeide, maar jongensachtige glimlach aan de andere kant van de lijn, zijn meestal gladgeschoren gezicht, dat op dit tijdstip bruine stoppeltjes begint te vertonen onder zijn neus en op zijn kin. Zijn woorden klinken gedempt. De telefoon is van zijn mond weggeleden, en ik hoor hem tegen Maisie fluisteren: ‘Nog even een plasje doen voordat we gaan.’ In gedachten zie ik hem behendig een paar lichtroze balletschoentjes voor felroze Crocs verwisselen. Ik zie Maisies voeten wriemelen in zijn handen en zich terugtrekken. Maisie wil naar de andere vierjarigen, die met hun stuntelige rekoefeningen bezig zijn.

‘Maar papa, ik hoef geen plasje te doen,’ jammert ze.

En Nicks stellige, maar vriendelijke bevel: ‘Probeer het toch maar even.’

Nick is van ons tweeën de beste ouder. Ik wil nog weleens toegeven, waar ik dan enkele kilometers later spijt van krijg. Dan grijpt ze ineens naar haar kruis en krijst dat ze naar de wc moet. De schaamte in haar ogen vertelt me intussen dat het al te laat is.

Maisies stem verdwijnt in het damestoilet, en Nick komt weer aan de lijn. ‘Moet ik eten meenemen?’ vraagt hij, en ik staar naar Felix, die heerlijk op mijn nog dikke buik ligt te slapen. Mijn borst lekt door mijn witte katoenen blouse. Ik zit op een zak ijs om de pijn van de bevalling te verzachten. Ik moest ingeknipt worden, en dus zijn er hechtingen en is er bloed. Ik heb vandaag nog niet gedoucht, en de uurtjes slaap die ik de afgelopen vier dagen heb kunnen meepikken, zijn op één hand te tellen. Mijn oogleden worden zwaar en vallen bijna dicht.

Nicks stem klinkt weer door de telefoon. ‘Clara,’ zegt hij, deze keer voor mij beslissend. ‘Ik haal wel iets te eten. Maisie en ik zijn zo thuis. Dan kun jij slapen.’ Ons avondritueel zal ongeveer zo gaan: ik ga slapen, en Nick maakt me wakker wanneer Felix gevoed moet worden. Rond twaalfen gaat Nick slapen, en ik blijf de hele nacht op met een wakkere Felix in mijn armen.

‘Chinees of Mexicaans?’ vraagt hij, en ik zeg: ‘Chinees.’

Dit zijn de laatste woorden die ik ooit met mijn man zal wisselen.

Voor mijn gevoel wacht ik een eeuwigheid met Felix. Ik staar naar het wazige zwart van de televisie, die uitstaat. De afstandsbediening ligt aan de andere kant van de kamer, onder een paisleykussentje op de leren bank. Ik kan het risico niet lopen dat Felix wakker wordt, en dus pak ik het ding niet. Ik wil dat hij blijft slapen. Mijn ogen schieten van de televisie naar de afstandsbediening en weer terug, alsof ik de televisie met telepathie kan aanzetten. Alles om die allesoverheersende verveling en herhaling – eten, slapen, poepen, en weer opnieuw – tegen te gaan met een paar minuten *Rad van Fortuin* of het avondnieuws.

Wanneer komt Nick nu thuis?

Harriët, onze *red merle*-bordercollie ligt opgekruld aan mijn voeten en kleurt mooi bij het jute vloerkleed. Ze is onderdeel van ons meubilair en waakt over ons. Ze hoort de auto eerder dan ik. Een van haar gespikkelde oren gaat omhoog, en ze komt overeind. Ik wacht vergeefs op het geluid van de garagedeur die opengaat, van Maisie die zich door de stalen deur naar binnen wurmt en als een kleine ballerina rondjes draait op de houten vloer van ons huis. Mijn maag knort bij Nicks thuiskomst en de belofte van eten. Ik heb honger.

Maar het geluid komt in plaats daarvan van de voordeur. Een

zakelijk kloppen op het hout, en Harriët weet eerder dan ik dat het Nick niet is.

Ik sta op van de bank en open de voordeur.

Er staat een man voor me. Zijn woorden zijn behoedzaam en ongrijpbaar. Ze zweven in de ruimte tussen ons in, als vuurvliegjes die snel wegschieten, terwijl ik ze probeer te vangen. ‘Bent u Mrs. Solberg?’ vraagt hij, en wanneer ik dat beaam, zegt hij: ‘Er is een ongeluk gebeurd, *ma’am*.’

Hij draagt een zwart, katoenen overhemd en een zwarte, katoenen broek. Op zijn overhemd zitten emblemen en een politiepenning. Op de auto op mijn oprit is *SERVE & PROTECT* te lezen.

‘Ma’am?’ vraagt de man wanneer ik niet antwoord.

Felix ligt als een zak aardappelen in mijn armen. Zijn lichaam zakt log in elkaar. Hij slaapt nog en wordt steeds zwaarder. Harriët zit aan mijn voeten en staart deze vreemde man dreigend aan.

Met mijn oren hoor ik de woorden, maar mijn hersenen kunnen die niet verwerken. Ik geef te weinig slaap de schuld, of misschien is het ontkenning. Ik staar de man die voor me staat aan en vraag me af: wat wil hij van me? Wat probeert hij te verkopen?

‘Kan het wachten?’ vraag ik. Ik druk Felix tegen mijn borst, zodat de man de vochtige melkvlekken in mijn blouse niet ziet. Mijn ingewanden voelen zwaar; mijn broek knelt. Ik loop mank, een gevolg van de bevalling. ‘Mijn man komt zo thuis,’ zeg ik. ‘Hij kan er elk moment zijn.’ Ik zie het geveinsde medeleven op het ongevoelige gezicht van de man. Hij heeft dit veel vaker gedaan. Ik vertel hem over Maisies balletles, dat Nick op dit moment naar huis rijdt, dat hij er elk moment kan zijn. Ik vertel hem dat hij alleen nog iets te eten zou halen en dan naar huis komt. Ik weet niet waarom ik zoveel zeg. Ik trek de deur verder open. Ik nodig hem uit om binnen te komen.

‘Wilt u binnen wachten?’ vraag ik, en ik vertel hem nog een keer dat Nick zo thuiskomt.

Buiten is het bijna dertig graden. Het is 23 juni.

Ik voel een hand op mijn elleboog; hij houdt zijn pet in zijn handen vast. Hij stapt naar binnen en blijft dicht bij me, zodat hij Felix' fontanel kan ondersteunen als ik val.

'Er is een ongeluk gebeurd, ma'am,' zegt hij weer.

Ons Chinese eten halen we doorgaans bij een klein afhaalrestaurant in een plaats verderop. Nick is dol op hun pasteitjes, ik op de eiersoep. Het restaurant ligt op nog geen acht kilometer afstand. Tussen hier en daar loopt een landweg. Nick neemt die graag om het drukke verkeer op de snelweg te mijden, vooral tijdens de spits. Harvey Road is vlak en gelijkmatig; er zijn geen heuvels. De weg is smal. De twee rijbanen zijn nauwelijks geschikt voor twee auto's, vooral niet in de bocht. Het is een scherpe bocht van negentig graden, die lijkt op een L. De dubbele gele lijn die hem in tweeën deelt, wordt vaak genegeerd. Auto's glijden er blindelings overheen bij het nemen van de haarspeldbocht. Langs Harvey Road staan paardenfokkerijen: grote, moderne huizen, omgeven door hekwerk, waar Engelse volbloed- en Amerikaanse renpaarden worden gehouden. Het is de luxeversie van landelijk wonen, verstopt tussen twee welvarende stadjes, die zich steeds verder uitbreiden met warenhuizen, supermarkten, benzinstations en tandartsen.

Het is een zonnige dag, een die plaatsmaakt voor een schitterende zonsondergang en de wereld als koning Midas in goud verandert. De zon hangt als een Chinese lantaarn in de buik van de hemel, goudkleurig en helder, en schijnt fel in de ogen van de forenzen. Hij vertoont zich schuchter in de achteruitkijkspiegels van auto's. Terwijl hij bestuurders verblindt die naar de schittering toe en ervanaf bewegen, herinnert hij ons aan zijn heerschappij in deze wereld. Maar de zon is slechts één oorzaak van het ongeluk. De scherpe bocht en Nicks hoge snelheid hebben ook een rol ge-

speeld, hoor ik al gauw. Drie dingen die niet samengaan, als bleekmiddel en azijn.

Dat is wat de man in het katoenen overhemd en de katoenen broek voor me vertelt, terwijl hij me bij de elleboog vasthoudt en wacht tot ik val. Ik zie het zonlicht door de openstaande voordeur naar binnen glippen, de trap op sluipen, de oude vloer van hickory-hout strelen en het haar op Felix' kwetsbare hoofdje in een gouden kleurschakering hullen.

Ik hoor woorden en zinsneden die net zo ongrijpbaar zijn als het woord ongeluk was: 'te hard' en 'botsen' en 'boom'.

'Is er iemand gewond geraakt?' vraag ik. Ik weet dat Nick vaak te hard rijdt. In gedachten zie ik hem een andere auto van de weg duwen, recht op een boom af.

Daar is de hand op mijn elleboog weer. Een stevige hand, die me overeind houdt. 'Ma'am,' zegt hij weer. 'Mrs. Solberg.' Er is niemand bij geweest, vertelt hij. Er zijn geen getuigen van het ongeval. Nick heeft die bocht met ruim tachtig kilometer per uur genomen. De auto werd door de regels van de natuurkunde gelanceerd. Vaart en snelheid en de eerste wet van Newton: een voorwerp in beweging blijft in beweging, totdat het op een witte eik botst.

Ik zeg tegen mezelf: als ik voor Mexicaans had gekozen, zou Nick nu thuis zijn.

De tl-verlichting hangt als een rij stilstaande auto's voor een verkeerslicht aan het plafond, de ene na de andere. Het licht weerkaatst op de linoleumvloer van de gang. Het komt vanuit beide richtingen op me af, zoals alles op dat ene moment: Felix met een plotselinge, vastberaden behoefte om te eten; mannen en vrouwen in operatiekleding; langsrijdende brancards; een hand op mijn arm; een bezorgde glimlach; een glas ijswater dat in mijn trillende hand wordt gedrukt; een koude, harde stoel; Maisie.

Felix verdwijnt uit mijn armen, en heel even voel ik me verloren. Nu staat mijn vader voor me, met Felix in zijn armen. Ik leun tegen hem aan, en mijn vader houdt ook mij vast. Hij is mager, maar sterk, mijn vader. Op zijn verder kale schedel liggen nog een paar vage slierten grijs haar. Zijn huid is gekleurd door ouderdomsvlekken.

‘O, papa,’ zeg ik, en pas daar, in mijn vaders armen, laat ik de waarheid tot me doordringen. Het feit dat mijn man, Nick, levenloos op een operatietafel ligt, hersendood, maar in leven gehouden door een machine, terwijl een lijst met orgaanontvangers wordt opgesteld: wie krijgt de ogen, de nieren, de huid van mijn echtgenoot? Een machine ademt nu voor hem, omdat Nicks hersenen zijn longen niet meer kunnen opdragen te ademen. Er is geen activiteit in het brein, en er is geen bloedtoevoer. Dit vertelt de dokter me terwijl hij voor me staat, met mijn vader achter me, als twee boekensteunen die me overeind houden.

‘Ik snap het niet.’ Meer omdat ik het weiger te geloven dan omdat ik het niet begrijp. Hij begeleidt me naar een stoel en vraagt me te gaan zitten. Terwijl ik in zijn bruine, indringende ogen kijk, legt hij het me nog een keer uit.

‘Uw man heeft zwaar hersenletsel opgelopen. Hierdoor zijn er zwellingen en bloedingen in de hersenen ontstaan,’ zegt hij. Hij slaat zijn armen voor zijn magere gestalte over elkaar. ‘Een hersenbloeding. Het bloed heeft zich over de oppervlakte van het brein verspreid...’ En daar ergens verliest hij mijn aandacht. Het enige wat ik voor me zie, is een oceaan van rood bloed dat op een zandstrand slaat en het zand fuchsiaroze kleurt. Ik kan zijn woorden niet meer volgen, hoewel hij erg zijn best doet om het aan me uit te leggen, om kleinere, simpelere woorden te kiezen, terwijl mijn gezicht verwarring en verbijstering uitstraalt. Er komt een vrouw langs. Ze vraagt me een donorformulier te ondertekenen en legt me

uit waar ik precies voor teken. Slordig krabbel ik mijn naam op een regel.

Ik mag op de afdeling toekijken hoe een tweede arts, een vrouw deze keer, precies dezelfde tests doet als de mannelijke arts net heeft gedaan. Ze kijkt of Nicks pupillen zich verwijden en controleert zijn reflexen. Nicks hoofd wordt naar links en rechts geduwd, terwijl de arts de beweging van zijn staalblauwe ogen volgt. De ogen van de arts zijn streng, haar uitdrukking wordt somber. De CT-scan wordt steeds weer bekeken, en ik hoor deze woorden de kamer in drijven: 'hersenverschuiving' en 'intracraniale bloeding'. Plakten ze er maar gewoon een pleister op, dan konden we allemaal naar huis, denk ik. Ik probeer Nicks ogen en zijn keel met pure wilskracht ertoe te brengen te doen wat zij willen. Ik smeed Nick om te hoesten, om zijn ogen open te sperren, om rechtop op de brancard te gaan zitten en te praten. Chinees of Mexicaans, zou hij zeggen, en deze keer zou ik Mexicaans antwoorden.

Ik zal nooit meer Chinees eten.

Ik neem afscheid. Ik sta voor Nicks nog levende, maar al dode lichaam en neem afscheid. Maar verder zeg ik niets. Ik leg mijn hand op een hand die ooit de mijne vasthield, die nog maar een paar dagen geleden over mijn natte haar streek, terwijl ik een baby uit mijn lichaam perste. Een hand die nog maar een paar uur geleden Maisies kleine hand vastpakte. Terwijl ik met Felix achterbleef, huppelden zij naar balletles, Maisie in een lichtroze balletpakje en tutu, Nick in de kleren die nu onder het bloed zitten. De kleren die door een verpleegkundige snel van zijn lichaam zijn geknipt, alsof het om kortingsbonnen gaat. Ik strijk met een trillende hand over zijn haar. Ik raak de stoppeltjes op zijn gezicht aan. Ik lik aan mijn duim en veeg iets nats weg boven zijn oog. Ik druk mijn lippen op zijn voorhoofd en huil.

Dit is niet hoe ik me hem wil herinneren, hier op dit steriele bed met slangen in zijn armen en keel en neus, stukjes plakband op zijn gezicht, het knarsende gepiep en gekreun van de machines, die me eraan herinneren dat hij zonder al dood zou zijn geweest. De aanblik van zijn gezicht is veranderd, en ineens dringt het tot me door dat dit mijn Nick niet is. Er is een gruwelijke fout gemaakt. Mijn hart maakt een sprong. Het gezicht van deze man zit onder de kneuzingen en is opgezwollen, waardoor het niet meer herkenbaar is, niet voor mij, niet voor zijn ongelukkige vrouw. Een andere vrouw zal spoedig te horen krijgen dat haar man is overleden. Ze hebben een andere man naar deze kamer gebracht – hem voor Nick aangezien – en zijn vrouw, zijn arme echtgenote, dwaalt nu door de zwart-witte ziekenhuisgangen en vraagt zich af waar hij is. Misschien heet hij ook wel Nick, maar mijn Nick is ergens anders met Maisie. Ik staar naar dit verstijfde lichaam voor me, naar het bebloede haar, de bleke, taaie huid, de kleding – Nicks kleding, dacht ik even geleden nog, maar nu zie ik dat het een nietszeggend blauw poloshirt is dat van iedere man kan zijn – die van zijn lichaam is geknipt. Dit is niet mijn Nick; dat weet ik nu. Ik draai me snel om en haast me door de bedgordijnen om iemand te vertellen wat ik ontdekt heb: de stervende man in dat ziekenhuisbed is niet mijn man. Ik kijk een verdwaasde verpleegkundige recht in de ogen en vraag op hoge toon wat ze met mijn echtgenoot hebben gedaan.

‘Waar is hij? Waar is hij?’ smeek ik. Ik pak haar arm vast en beweeg hem op en neer.

Maar natuurlijk is het Nick. Nick is de man in dat ziekenhuisbed. Mijn Nick, en nu kijkt het hele ziekenhuis me meelevend aan, dankbaar dat ze mij niet zijn.

Wanneer ik weer tot mezelf ben gekomen, brengen ze me naar een andere kamer, waar Maisie naast mijn vader op een ziekenhuis-

tafel zit. Ze brengt hem enthousiast op de hoogte van de belangrijkste eigenschappen van haar balletlerares, Miss Becca: ze is mooi, ze is aardig. Het ziekenhuispersoneel heeft me verteld dat Maisie niets mankeert. Toch gaat er een grote golf van opluchting door me heen wanneer ik haar met eigen ogen zie. Ik zak bijna door mijn knieën, grijp de deurpost vast en zeg tegen mezelf dat het echt waar is. Ze mankeert écht niets. Ik voel me duizelig. De kamer draait om me heen, alsof ik de zon ben en hij de aarde. Felix ligt daar in mijn vaders armen, en Maisie heeft een kersenrode lolly in de hand. Haar favoriete, die haar tong en lippen felrood kleurt. Er zit een verbandje om haar hand – ‘alleen een scheurtje’, wordt me verzekerd – en ze glimlacht stralend. Naïef. Ze weet niet dat haar vader dood is. Dat hij aan het sterven is terwijl wij praten.

Maisie draait zich naar me toe. Ze is nog steeds vol energie van een middagje ballet. ‘Kijk, mama,’ zegt ze. ‘Boppy is hier.’ Dat is haar bijnaam voor mijn vader sinds ze twee was. Ze legt een plakkerige hand op de zijne, een die drie keer zo groot is als die van haar. Ze merkt de tranen die over mijn wangen rollen totaal niet op. Haar dunne beentjes bungelen over de rand van de onderzoekstafel, een van haar schoenen is in de chaos van het auto-ongeluk kwijtgeraakt. De knie van haar maillot is kapot. Maar Maisie zit er niet mee. Ook is een van haar vlechtjes losgeraakt. De helft van haar pijpenkrullen hangt over haar schouders en rug, terwijl de rest nog in een vlecht zit.

‘Waar is papa?’ vraagt ze. Ze knijpt haar ogen samen en kijkt langs me om te zien of Nick er is.

Ik kan het niet over mijn hart verkrijgen haar te vertellen wat er met Nick is gebeurd. Ik zie haar zoete, onschuldige kinderjaren al voor me, verpest door drie woorden: papa is dood. Ze staart door de deuropening, wacht tot Nick verschijnt. Ik zie dat ze over haar buikje wrijft en me vertelt dat ze honger heeft. Honger als een var-

ken, klaagt ze. Als een paard, corrigeer ik haar bijna, maar dan beseft ik dat het er niet toe doet. Niets doet er meer toe nu Nick dood is. Maisies ogen zijn hoopvol, haar glimlach is breed.

Totdat dat niet meer zo is.

Via het luidsprekersysteem wordt code blauw omgeroepen. In de gang is het onmiddellijk een en al activiteit. Artsen en verpleegkundigen hollen langs, een reanimatiekar wordt over de linoleumvloer geduwd. Hij maakt veel lawaai, de wieltjes denderen op de vloer, de spullen in het karretje rammelen in hun metalen lades. Maisie begint meteen van angst te gillen. Ze springt van de tafel, laat zich op haar knieën vallen en rolt zich tot een bal op de grond. 'Hij is hier,' jammert ze. Wanneer ik me ook op mijn knieën laat vallen en haar in mijn armen neem, merk ik dat ze trilt. Mijn vader en ik kijken elkaar aan.

'Hij is ons hiernaartoe gevolgd,' huilt Maisie, maar ik vertel haar dat papa hier niet is. En terwijl ik Maisie in mijn armen neem en over haar verformfaaide haar strijk, vraag ik me af wat Maisie bedoelt met 'hij is ons hiernaartoe gevolgd' en waarom ze van hoopvol om Nick te zien in een paar seconden doodsbang is geworden.

'Wat is er, Maisie?' vraag ik. 'Wat mankeert eraan?'

Maar ze schudt alleen haar hoofd en knijpt haar ogen stevig dicht. Ze wil het me niet zeggen.